

Vejledning til bekendtgørelse om information til forbrugere om priser m.v. i pengeinstitutter (Prisoplysningsbekendtgørelsen)

Indledning

Bekendtgørelse om information til forbrugere om priser m.v. i pengeinstitutter er udstedt med hjemmel i § 43, stk. 3, og § 373, stk. 3 og 4, i lov om finansiel virksomhed. Hjemlen giver erhvervs- og vækstministeren mulighed for at fastsætte nærmere regler om prisoplysning for finansielle virksomheder.

Hvis et pengeinstitut ikke overholder bekendtgørelsens regler, kan Finanstilsynet påbyde instituttet at berigtige de forhold, der strider mod bekendtgørelsens regler, jf. § 10. Undlader pengeinstituttet at efterkomme et påbud, kan det straffes med bøde, jf. § 11. Ved overtrædelser af bekendtgørelsen har Finanstilsynet ligeledes mulighed for at politianmelde pengeinstituttet, da overtrædelse af reglerne i §§ 2-9 kan straffes med bøde.

Anvendelsesområde

§ 1

Oplysningskravene skal bidrage til, at forbrugeren kan danne sig et overblik over, hvad det pågældende pengeinstitut opkræver af renter og gebyrer for dets produkter, inden forbrugeren spørger om prisen på en konkret aftale med instituttet. Bekendtgørelsen pålægger pengeinstitutter at give oplysninger om produkter, som efterspørges af forbrugere. En erhvervsdrivende kan efterspørge de samme produkter, som en forbruger men har ikke krav på disse. Den erhvervsdrivende vil på samme måde som en forbruger i disse tilfælde kunne benytte oplysningerne, der følger af denne bekendtgørelse.

Bekendtgørelsen finder anvendelse for danske pengeinstitutter og for udenlandske pengeinstitutter, der driver virksomhed i Danmark gennem en filial. Udenlandske pengeinstitutter, der alene udøver grænseoverskridende tjenesteydelsesvirksomhed i Danmark, er ikke omfattet af bekendtgørelsens anvendelsesområde.

§ 1, stk. 2. Aldersopsparing, kapitalpension, ratepension, selvpension, børneopsparing og boligopsparing, der anbringes som puljeindlån eller i et særskilt depot er kendetegnet ved, at forrentningen ikke er knyttet til en indlånskonto, men i stedet knytter sig til den fremtidige kursudvikling i et eller flere værdipapirer. Disse opsparingsformer er derfor undtaget fra bekendtgørelsen.

Siden 1. januar 2013 har det ikke været muligt for pengeinstitutter at tilbyde en kapitalpension med skattefradrag. I stedet kan der indbetales til en aldersopsparing. Kapitalpensionen udgår derfor i sin nuværende form og tilbydes ikke længere som finansielt produkt med nyttegning. Denne bekendtgørelse vedrører finansielle produkter med mulighed for nyttegning. Da der fortsat vil kunne oprettes kapitalpensioner i forbindelse med overførelse af et kundeengagementer fra et pengeinstitut til et andet, er kapitalpension fortsat omfattet af denne bekendtgørelse. De underliggende konti, der er knyttet til de særlige opsparingsformer anbragt i særskilt depot, er omfattet af bekendtgørelsens regler.

Oplysningsform

§ 2

Stk. 1 stiller krav om, at oplysningerne i henhold til bekendtgørelsen på klar og tydelig måde skal gives på pengeinstituttets hjemmeside.

Fejl på et pengeinstituts hjemmeside skal rettes straks. Ved "klar og tydelig" forstås, at forbrugeren på en nem og overskuelig måde kan finde de ønskede oplysninger samlet på pengeinstituttets hjemmeside. Det er dog muligt at gruppere disse oplysninger, således at alle oplysninger om hhv. indlån, udlån og gebyrer gives samlet. Det vil ligeledes være muligt at gruppere oplysningerne for en bestemt kundegruppe, så længe at kravet om at oplysningerne om "klar og tydelig" er opfyldt. Kravet om at oplysningerne skal gives på en klar og tydelig måde, gælder ligeledes præsentationen af de enkelte oplysninger. Ligesom oplysningerne skal gives, så de er letlæselige og forståelige. Eksempelvis skal forbrugeren på en nem og overskuelig måde kunne finde det relevante gebyr ved en søgning gennem pengeinstituttets gebyrer. Det samme gælder præsentationen af de enkelte indlåns- og udlånsformer.

Oplysninger om valutakurser på kontantveksling af sedler i de mest almindeligt solgte valutaer til forbrugere skal efter stk. 2, kun gives i pengeinstitutternes forretningslokaler eller på hjemmesiden. For internetbanker, som kun benytter internettet og dermed ikke har et fysisk forretningssted, men alligevel tilbyder køb af fremmed valuta i sedler, skal oplysningerne om valutakurser gives på internetbankens hjemmeside, som i forhold til køb af fremmed valuta anses for at være internetbankers forretningslokale.

Oplysninger om gebyrer og fremmed valuta

§ 3

Det fremgår af stk. 1, at et pengeinstitut skal oplyse om størrelsen på samtlige de gebyrer, som det selv fastsætter og opkræver. »Samtlige egne gebyrer« omfatter de gebyrer, som pengeinstitutterne på egne vegne opkræver af forbrugeren og ikke de gebyrer, som opkræves på andres vegne, eksempelvis offentlige afgifter. Såfremt et pengeinstitut generelt ønsker at opkræve et timegebyr for udførelsen af særlig opgaver som f.eks. flytning af pensionskonti, skal det i prisoversigten præciseres med korrekt varsel, at denne takst finder anvendelse.

Af stk. 2 fremgår, hvilke oplysninger pengeinstituttet skal give om valutakursen på sedler ved kontantveksling i de mest almindeligt solgte valutaer til forbrugere. Dette vil typisk være europæiske valutaer og amerikanske dollars, men vil bero på en konkret vurdering hos det enkelte pengeinstitut. Giver pengeinstituttet særlige vilkår vedrørende køb og salg af valuta for visse kundegrupper, skal dette tillige oplyses. Dette vil være tilfældet, såfremt ekspeditionsgebyret i forbindelse med køb og salg af valuta er differentieret.

Oplysninger om pengeinstituttets indlånskonti

§ 4

Pengeinstituttet skal bl.a. oplyse om indlånsrentesatser for de mest almindeligt forekommende indlånskonti, jf. stk. 1, nr. 1. Det betyder, at pengeinstituttet skal oplyse om de indlånsprodukter, som giver et repræsentativt billede af instituttets indlånsprodukter for instituttets typiske kundegruppe f.eks. en lønkonto. Pengeinstituttet skal derimod ikke oplyse om konti, der ikke længere kan oprettes. En opsparing eller en aldersopsparing er også omfattet, hvis indestående ikke er anbragt som puljeindlån eller i et særskilt depot, men derimod placeret på en indlånskonto.

Hvis instituttet oplyser om de indlånsprodukter, som mindst 5 pct. af instituttets forbrugerkunder har, vil dette typisk opfylde kravet om oplysning om de mest almindeligt forekommende indlånskonti. Afgrænsningen vil dog altid afhænge af en konkret vurdering af det enkelte pengeinstituts kundegruppe. Tilbydes en bestemt indlånskonto f.eks. kun til forbrugere mellem 18 og 29 år, skal pengeinstituttet oplyse om dette indlån, hvis mindst 5 pct. af de 18-29 årige forbrugerkunder i pengeinstituttet har denne indlånskonto.

Hvis en aktionærkonto er ét af det pågældende instituts mest almindeligt forekommende konti, skal der gives oplysninger om denne.

Pengeinstitutterne skal hurtigst muligt efter en renteændring tilrette pengeinstituttets skiltning på hjemmesiden, jf. stk. 1, nr. 1.

Efter stk. 1 nr. 2 skal der gives oplysninger om, hvordan renten beregnes, hvis renten er afhængig af et bestemt indestående, saldospænd, og om renten er variabel eller fast. Såfremt renten beregnes, efter en anden rentekonvention end den mest udbredte faktisk/faktisk skal pengeinstituttet oplyse efter, hvilken rentekonvention renten beregnes således, at en forbruger kan vurdere, om de oplyste rentesatser er sammenlignelige i forhold til andre pengeinstitutter.

Stk. 1, nr. 3, vedrører alene oplysninger om de fordele og begrænsninger, som pengeinstituttet knytter til den enkelte indlånskonto. For særlige indlån, der er reguleret ved lov, skal der ikke oplyses om begrænsninger fastsat ved lov. Det er kun de fordele og begrænsninger, som pengeinstituttet selv fastlægger for sine konti, som skal oplyses. Et eksempel på en lovbestemt begrænsning som et pengeinstitut ikke skal oplyse i relation til denne regel er de beløbsbegrænsninger, der er på en børneopsparing.

Ved fordele eller begrænsninger efter stk. 1, nr. 3, forstås også fordele eller begrænsninger, der er relevante for forbrugeren ved bedømmelse af produktet. Som eksempel på fordele efter stk. 1, nr. 3 kan nævnes gebyrfrit Visa-Dankort, lavere vekselgebyrer eller lavere gebyrer for betaling af girokort. Som eksempel på begrænsninger kan nævnes, at indlånskontoen er bundet i en periode, samt med hvilken dekort udtræk fra kontoen kan ske, en eventuel minimums- eller maksimumsgrænse for indskud, krav om køb af et vist antal af aktier i instituttet i forbindelse med oprettelsen af en indlånskonto for at opnå en bestemt indlånsrente, eller at der kun er adgang til et begrænset antal kassehævninger pr. måned. Hvis instituttet har et krav om, at forbrugeren skal købe aktier for at få det pågældende produkt, skal evt. antal og ca. værdien for aktierne oplyses. Værdien kan oplyses ved henvisning til link på hjemmesiden.

Det følger af stk. 1 nr. 4, at pengeinstituttet skal oplyse om såvel etableringsomkostninger som løbende omkostninger forbundet med den enkelte indlånskonto. Som eksempel herpå kan nævnes de omkostninger, der opstår som følge af et krav om, at forbrugeren til indlånskontoen skal have et Visa-Dankort, som medfører etablerings- og administrationsgebyr for anskaffelsen af kortet. Det er således de omkostninger, som er en betingelse for at besidde selve kontoen, der skal oplyses om.

Oplyser pengeinstituttet om andre end de mest almindeligt forekommende indlånsformer, jf. stk. 2 som f.eks. aftaleindlån, skal pengeinstituttet give de oplysninger, der følger af stk. 1 for disse indlån. Dette gælder, uanset om oplysning om en indlånsform gives på pengeinstituttets hjemmeside eller i markedsføringsmateriale i øvrigt.

Oplysningskravet efter stk. 2 gælder, uanset om pengeinstituttet alene oplyser om eksistensen af indlånsproduktet uden at oplyse om prisen, jf. dog reglerne i § 6 om markedsføring af indlånskonti. Oplysningsforpligtelsen i stk. 2 er en videregående

forpligtelse end den lignende oplysningsforpligtelse, der fremgår af § 6 idet blot det, at produktets eksistens nævnes, giver pengeinstituttet en forpligtelse til at oplyse give de i stk. 1 anførte oplysninger på hjemmesiden.

§ 5

§ 5 stiller krav om, at pengeinstitutterne skal give en række oplysninger om dets gevinstkontoordninger. Ved "gevinstkontoordninger" menes f.eks. det samarbejde, som en del pengeinstitutter deltager i, om en millionærkonto.

Det fremgår af § 5, stk. 2, at de oplysninger, der skal gives efter § 5, stk. 1, kan gives ved henvisning til anden hjemmeside end pengeinstituttet egen. Ved pengeinstituttets henvisning til f.eks. www.millionaerkonto.dk, skal pengeinstituttet henvise forbrugeren direkte til betingelserne for deltagelse i gevinstkontoordningen ved et dybdelink.

§ 6

§ 6 fastsætter regler om markedsføring af indlånskonti. Disse regler finder anvendelse ved enhver markedsføring af indlån, hvor der oplyses om produktets pris eller anden angivelse heraf. Enhver angivelse af produktets pris, som f.eks. gratis, udløser en forpligtelse til at give standardoplysninger efter § 4, stk. 1, nr. 1-3

Når markedsføring har en ukonkretiseret og uspecificeret form uden angivelse af produktets pris, falder den udenfor § 6. Et eksempel på en ukonkretiseret og uspecificeret form er, hvis et markedsføringsmateriale kun nævner produktets navn – en såkaldt teaser. Dette kan være tilfældet ved pengeinstituttets reklame for en højrentekonto, uden at der oplyses om renten på højrentekontoen. Det følger af § 6, at der i markedsføringen af indlånsprodukter, skal gives de oplysninger, der følger af § 4, stk. 1 nr. 1-3, og § 5, stk. 1, nr. 1-2.

Det følger af § 6, at oplysningerne skal gives klart, tydeligt og på en fremtrædende måde svarende til oplysningsforpligtelsen efter bekendtgørelsens § 8.

Det betyder, at oplysninger efter § 6 skal gives i umiddelbar forbindelse med markedsføringen. For markedsføring på pengeinstituttets hjemmeside, skal oplysningerne jf. § 6, gives på en iøjnefaldende måde på samme side, som prisoplysningerne i markedsføringsmaterialet. Det er derfor ikke tilstrækkeligt at anføre et link til oplysningerne, som skal gives i henhold til bekendtgørelsen.

Oplysninger om pengeinstituttets kreditaftaler

§ 7

Det følger af bekendtgørelsens § 7, hvilke oplysninger et pengeinstitut skal angive ved oplysning om dets mest almindeligt forekommende kreditaftaler. Oplysninger om pengeinstituttets mest almindeligt forekommende kreditaftaler efter stk. 1 skal gives ved hjælp af et repræsentativt eksempel. Eksemplet skal anvende de i bekendtgørelsens bilag 1 anførte standardforudsætninger. Ved kreditaftaler forstås kreditaftaler, som defineret i § 4 stk. 1 nr. 3, i lov om kreditaftaler.

Kreditkort (f.eks. MasterCard) der udbydes af pengeinstituttet, skal opfylde oplysningskravene efter bekendtgørelsens stk. 1, uanset om der er knyttet en bagvedliggende kredit med en rentefri periode til kreditkortet eller ikke. Da prisoplysningsbekendtgørelsen efter en lex specialis betragtning har forrang for kreditaftaleloven, finder undtagelserne i kreditaftalelovens § 3, stk. 1 ikke anvendelse ved kreditaftaler, der tilbydes efter prisoplysningsbekendtgørelsens § 7. Prisoplysningsbekendtgørelsen finder derfor anvendelse på alle kreditaftaler, herunder rentefri kreditter og kassekreditter.

Et pengeinstitut skal i henhold til stk. 1 oplyse om de mest almindeligt forekommende kreditaftaler, som pengeinstituttet udbyder. Herved forstås f.eks. en kassekredit, et billån, et boliglån eller et forbrugslån. Mest almindeligt forekommende kreditaftaler betyder, at pengeinstituttet skal oplyse om de kreditaftaler, som giver et repræsentativt billede af instituttets udlånsprodukter for instituttets typiske kundegruppe. Pengeinstituttet skal derimod ikke oplyse om kreditaftaler, der ikke længere kan oprettes.

Hvis instituttet oplyser om de kreditaftaler, som mindst 5 pct. af instituttets forbrugerkunder har, vil dette opfylde kravet om oplysning om de mest almindeligt forekommende kreditaftaler. Afgrænsningen vil dog altid afhænge af en konkret vurdering af det enkelte pengeinstituts kundegruppe.

Oplysninger efter stk. 1 skal gives ved brug af et repræsentativt eksempel. Forudsætningerne skal være i overensstemmelse med udlånspraksis i det pågældende pengeinstitut.

Af stk. 1, nr. 2, følger det, at pengeinstituttet skal oplyse om de omkostninger, der indgår i forbrugers samlede omkostninger i forbindelse med lånet. Oplysninger om omkostningerne jf. stk. 1, nr. 2, kan gives som specifikation af hver enkelt omkostning, der indgår i beregningen eller som et samlet beløb. Pengeinstituttet er ikke forpligtet til at oplyse om morarenten.

Et pengeinstitut skal ved kreditaftaler oplyse, om de udbydes med fast eller variabel rentesats, og om de udbydes med eller uden rentespænd. Helt ekstraordinære rentesatser, der kun ydes til kunder som følge af særligt gode formueforhold eller tilknyttede erhvervskundeforhold, medtages ikke, jf. stk. 1, nr. 1, 2. pkt. Udlånsrentesatsen oplyses med to decimaler ud fra

almindelige afrundingsprincipper. Om et kundeforhold falder ind under betegnelsen "specielt gode formueforhold" beror på en konkret vurdering. Der skal dog være tale om helt særligt gode formueforhold, som kun gælder ganske få forbrugerkunder i et pengeinstitut. At et pengeinstitut segmenterer en kundegruppe som f.eks. "private banking kunder" i en speciel afdeling medfører ikke i sig selv, at den rente der tilbydes "private banking kunderne" er ekstraordinær og derved ikke skal medtages i rentespændet efter bekendtgørelsens § 7, stk. 1, nr. 1.

Pengeinstitutterne skal hurtigst muligt efter en renteændring tilrette pengeinstitutts oplysninger på hjemmesiden.

For at sikre, at den oplyste rente eller rentespændet er retvisende, skal pengeinstituttet løbende - og mindst hver 3. måned - sikre, at oplysningerne på hjemmesiden er i overensstemmelse med de priser, pengeinstituttet udbyder nyetablerede kreditaftaler til. Viser det sig, at der rent faktisk er ydet kredit inden for et større eller mindre rentespænd end det oplyste, skal rentespændet på hjemmesiden justeres i overensstemmelse hermed. Ønsker pengeinstituttet at bibeholde det oplyste rentespænd, skal pengeinstituttet sørge for, at dets kreditpraksis tilrettes, således at denne bliver i overensstemmelse med det, der oplyses på hjemmesiden. Der ses bort fra ekstraordinære rentesatser, jf. ovenfor. Forskellige låntypers priser må ikke oplyses i samme rentespænd. Et rentespænd må ikke bestå af lån med henholdsvis fuld sikkerhed, delvis sikkerhed og blanco lån. Såfremt renten fastsættes med henvisning til en referencerente f.eks. CIBOR 3 plus et tillæg, skal det samlede rentespænd oplyses.

Stk. 1, nr. 3, vedrører alene oplysninger om pengeinstitutts egne fordele og begrænsninger tilknyttet den enkelte kreditaftale.

Som eksempel kan nævnes, at et boliglån kun ydes inden for en bestemt belåningsgrænse i en ejendom, at der er minimums- eller maksimumsbegrænsninger på lånestørrelsen, eller at et lån kun kan fås med en bestemt rente, hvis det afdrages med en bestemt løbetid. Ligeledes vil rentefastsættelsesmåden lånet beregnes på være en oplysning, som skal gives i henhold til nr. 3. Det gælder, f.eks. såfremt, der er tale om et lån med knækrente, eller såfremt beregningen baserer sig på en rentetrappe eller en kombination af forskellig renteberegningsmetoder.

Som et andet eksempel på begrænsninger kan nævnes krav om køb af et vist antal af aktier i instituttet i forbindelse med oprettelse af en kreditaftale for at opnå en bestemt rentesats. En ca. værdi af de i kravet nævnte aktier skal oplyses, da begrænsningen svarer til en fast engangsomkostning ved at have lånet, men som ikke er indregnet i de årlige omkostninger i procent (ÅOP).

Efter stk. 1, nr. 4, skal pengeinstituttet give oplysning om den eventuelle årlige nominelle provision. Provisionssatsen skal i givet fald oplyses som en procentsats samt beregningsmåden herfor, herunder om provisionen beregnes af saldo eller kreditmaksimum.

Hvor der i bekendtgørelsen står ÅOP, skal der alene oplyses om ÅOP før skat. Provision forstås her som den procentsats eller promillesats, som en forbruger betaler for at få stillet en ydelse til rådighed f. eks. en kredit med et vist maksimum.

Det følger af stk. 1 nr. 5, at ÅOP skal angives afhængig af udnyttelsesgraden på kassekredit, således at det er muligt for, en forbruger at vurdere og sammenligne ÅOP i overensstemmelse med den forventede udnyttelsesgrad af kassekredit. For kassekredit, hvortil der er knyttet et betalingskort, uden en fast løbetid, skal ÅOP beregningen tage udgangspunkt i de 5 år, som er anført i bilag 1.

Ved samlet kreditbeløb som skal anføres jf. stk. 1 nr. 6, forstås i overensstemmelse med kreditaftaleloven definition, loftet for eller summen af alle beløb, der stilles til disposition i henhold til en kreditaftale jf. § 4, stk. 1 nr. 12 i kreditaftaleloven, hvilke vil sige det beløb, forbrugeren netto får udbetalt i henhold til en kreditaftale.

Da omkostningerne typisk fratrækkes, inden låneprovenuet udbetales, udgør det samlede kreditbeløb hovedstolen fratrullet omkostninger.

Pengeinstituttet skal oplyse om det samlede beløb, som skal betales af forbrugeren i kredittens løbetid samt størrelsen af de enkelte ydelser, der skal betales jf. stk. 1, nr. 9, tillige med angivelse af kredittens løbetid, jf. stk. 1, nr. 8.

Af stk. 2 fremgår det, at de oplysninger, der skal gives efter stk. 1, også skal gives, når pengeinstituttet oplyser om andre end de mest almindeligt forekommende kreditaftaler. Dette gælder f. eks., når et pengeinstitut på sin hjemmeside omtaler et låneprodukt, uden i øvrigt at give taloplysninger om dette lån.

Det følger af stk. 3, at pengeinstituttet, i det omfang det udbyder udlånsformerne kassekredit, billån, boliglån eller forbrugslån, skal anvende benævnelserne i bilag 1. Hensigten hermed er at skabe sammenlignelighed og gennemsigtighed for forbrugeren.

Hvis et pengeinstitut har flere kreditaftaler af samme type, og som alle er almindeligt forekommende, og som falder inden for kategorierne kassekredit, billån, boliglån eller forbrugslån, skal pengeinstituttet anvende standardforudsætningerne for samtlige kreditter inden for hver af udlånsformerne i bilag 1.

Af standardforudsætningerne fremgår det f.eks., at et pengeinstitut altid skal anføre prisen på et billån med 20 pct. udbetaling.

Ved en kassekredit som nævnt i bilag 1, forstås en kassekredit med eller uden en lønkonto tilknyttet, og hvor der ikke er krav om sikkerhedsstillelse. For forbrugslån i som det fremgår af bilag 1 er der ikke krav om sikkerhedsstillelse, mens der for både et billån og et boliglån er anført et krav om sikkerhedsstillelse.

Anvender et pengeinstitut andre forudsætninger end de standardforudsætninger, der er anført i bilag 1 for låntyperne kassekredit, billån, boliglån og forbrugslån og derfor ikke udbyder disse låntyper med disse standardforudsætninger, skal pengeinstituttet i henhold til stk. 4 oplyse instituttets egne forudsætninger for de pågældende produkter. Anvendelse af pengeinstitut-

tets egne forudsætninger kan kun ske, hvis henvisning til standardforudsætninger i bekendtgørelsens bilag 1, ellers vil være vildledende for forbrugeren efter § 4 i bekendtgørelse om god skik for finansielle virksomheder. Dette kunne være tilfældet, hvis pengeinstituttet alene udbyder et boliglån med et samlet kreditbeløb på kr. 50.000,-.

Det fremgår af stk. 5, at et pengeinstitut skal oplyse om de forudsætninger og omkostninger, der indgår ved beregningen, af ÅOP, således at en forbruger gøres bekendt hermed. Det omfatter de omkostninger, der medtages i beregningen og øvrige forudsætninger, som f. eks. løbetid.

§ 8

§ 8 fastsætter reglerne for pengeinstitutternes markedsføring af kreditaftaler. Bestemmelsen gennemfører forbrugerkreditdirektivets artikel 4¹. Denne bestemmelse er udtryk for totalharmonisering.

§ 14 a, stk. 1-3 i markedsføringsloven, indeholder en tilsvarende bestemmelse for ikke-finansielle kreditgivere. Såfremt en erhvervsdrivende markedsfører et pengeinstituts kreditaftaler, vil forpligtelserne i henhold til denne bestemmelse påhvile den erhvervsdrivende.

Stk. 1 svarer til forbrugerkreditdirektivets artikel 4, stk. 1, og bestemmer, at hvis pengeinstituttets markedsføring af kreditaftaler angiver en rentesats eller talstørrelser vedrørende omkostningerne i forbindelse med kreditaftalen, skal reklamen indeholde de standardoplysninger, som fremgår ved henvisningen i § 8 til bekendtgørelsens § 7, stk. 1, nr. 2, og nr. 6-9.

Hvis en reklame f.eks. indeholder oplysning om, at et lån udbydes uden omkostninger, vil dette udløse en forpligtelse til at give standardoplysninger efter § 7, stk. 1, nr. 2 og nr. 6-9.

Enhver angivelse af kredittens pris, som f.eks. gratis, udløser en forpligtelse til at angive standardoplysninger efter § 7, stk. 1, nr. 2, og nr. 6-9.

Oplysningerne skal gives i forbindelse med markedsføring med angivelse af kredittens pris på en klar, tydelig og fremtrædende måde. Udtrykket klar, tydelig og på en fremtrædende måde skal forstås i overensstemmelse med forståelsen af den tilsvarende ordlyd af § 14 a i markedsføringsloven, hvoraf følger, at enhver markedsføring af forbrugerkreditaftaler også skal indeholde en række standardoplysninger, når reklamen indeholder en rentesats eller talstørrelse. Standardoplysningerne skal gives i et enkelt og forståeligt sprog ved et repræsentativt eksempel. Det vil sige, at samtlige standardoplysninger gives samlet samme sted første gang, der sker markedsføring af en rentesats eller talstørrelser vedrørende omkostninger til kreditten. Ved markedsføring på internettet kan oplysningerne efter § 7, stk. 1, nr. 2, og nr. 6-9, ikke gives ved et link, ligesom oplysningerne ikke kan gives ved henvisning til en fodnote nederst på hjemmesiden.

Hvis en beskrivelse af kreditten er renset for tal eller anden angivelse af produktets pris, finder § 8 ikke anvendelse. Det samme gælder for markedsføring af kreditter, der ydes helt rente- og omkostningsfrit. En reklame, der udelukkende har karakter af en teaser og f.eks. kun omtaler produkt navn vil således ikke udløse en forpligtelse til at meddele standardoplysninger efter § 7, stk. 1, nr. 2, og nr. 6-9.

Hvis et pengeinstitut markedsfører et andet end de mest almindeligt forekommende kreditaftaler til forbrugere på sin hjemmeside uden angivelse af omkostninger i forbindelse med kreditaftalen, skal pengeinstituttet opfylde kravene i bekendtgørelsens § 7 stk. 1, jf. § 7, stk. 2. Det vil sige, at et pengeinstitut et sted på sin hjemmeside skal give disse oplysninger. Oplysningerne skal imidlertid ikke gives i umiddelbar forbindelse med markedsføringen.

§ 8 finder kun anvendelse på pengeinstituttets markedsføring af kreditaftaler. Hvis en erhvervsdrivende – fx et supermarked – udbyder et pengeinstituts kreditter, og reklamerer for dette, finder den tilsvarende bestemmelse i markedsføringslovens § 14 a anvendelse.

De oplysninger, der skal gives, fremgår af § 7, stk. 1, nr. 2 og nr. 6-9. Disse oplysninger svarer til forbrugerkreditdirektivets artikel 4, stk. 2.

Oplysningerne i henhold til denne bestemmelse skal gives uanset, om markedsføringen finder sted i flygtige medier, f. eks. en radio- eller tv-reklame.

Bekendtgørelsens § 8, jf. § 7, stk. 1, nr. 1, forhindrer ikke pengeinstitutterne i at markedsføre kreditaftaler med rentespænd, så længe forbrugeren ikke vildledes efter § 4 i bekendtgørelse om god skik for finansielle virksomheder. Det vil således være vildledende, at angive "Rente fra X %", hvis rentespændet er meget stort. Er rentespændet stort, må rentespændet nævnes direkte i overskriften.

Hvis en kreditgiver anvender den pålydende rente i en overskrift, skal oplysningerne om debitorrenten jf. § 7, stk. 1, nr. 2, fremgå tydeligt i umiddelbar forbindelse med overskriften for at sikre, at forbrugeren ikke vildledes. Det skal endvidere oplyses i overskriften, at det er den pålydende rente, der reklameres med. Ved meddelelse af de oplysninger, der skal gives efter § 8, bør terminologien for de enkelte oplysningstyper anvendes for at sikre, at forbrugerne ikke vildledes.

Pengeinstituttet skal i det hele sikre, at forbrugeren ikke vildledes af pengeinstituttets markedsføring efter § 8.

Hvis standardforudsætningerne i bilag 1 anvendes som grundlag for de oplysninger, der skal gives i medfør af § 8, jf. § 7, stk. 1, nr. 2 og nr. 6-9, vil kravet om et repræsentativt eksempel i samme stykke være opfyldt.

¹ Europa-parlamentets og Rådets direktiv 2008/48/EF af 23.april 2008 om forbrugerkreditaftaler og om ophævelse af Rådets direktiv 87/102/EØF.

Hvis en kreditaftale ikke afdrages, og der ikke er fastsat en løbetid, skal dette oplyses efter § 7, stk. 1, nr. 8, om udlånets løbetid og efter nr. 9 om ydelsernes størrelse.

Stk. 2 svarer til forbrugerkreditdirektivets artikel 4, stk. 3, og indebærer, at hvis indgåelsen af en aftale om en accessorisk tjenesteydelse i forbindelse med udlånet er obligatorisk for at opnå udlånet, og en sådan aftales omkostninger ikke kan beregnes på forhånd, skal forpligtelsen til at indgå denne aftale også være angivet sammen med de årlige omkostninger i procent. Dette gælder i særlig grad såfremt, der er tilknyttet en forsikring til lånet. F.eks. ses det som et ofte forekommende krav, at forbrugeren ved både billån og boliglån skal holde det pantsatte aktiv forsikret.

Tilsyn og straffebestemmelser

§§ 10–11

Finanstilsynet kan i henhold til § 10 give et påbud om, at pengeinstituttet berigtiger forhold, der strider mod prisoplysningsreglerne. Det institut der undlader at efterkomme et påbud, kan efter følgende straffes med bøde, jf. § 11.

Herudover kan overtrædelse af bestemmelserne i §§ 2-9 straffes med bøde, medmindre højere straf er forskyldt efter anden lovgivning.

Efter § 354, stk. 3, nr. 1 i lov om finansiel virksomhed, gælder den særlige tavshedspligt efter § 354, stk. 1, ikke for sager om prisoplysninger. Finanstilsynet kan derfor offentliggøre sager om overtrædelse af denne bekendtgørelse, herunder navnet på den virksomhed, der har fået et påbud om overtrædelse af forhold, der er i strid med reglerne om prisoplysning.

Bilag 1

Bilag 1 opregner de forudsætninger, der skal lægges til grund ved beregningen af ÅOP. Ved samlet kreditbeløb forstås det beløb, forbrugeren netto får udbetalt i henhold til en kreditaftale jf. § 4, stk. 1, nr. 12 i kreditaftaleloven.

Det vil for alle udlånsformer sige hovedstolen eller kreditrammen fratrukket eventuelle stiftelsesomkostninger. Som eksempel kan nævnes, at et boliglån med en hovedstol på 260.000 kr. og stiftelsesomkostninger på 10.000 kr. har et samlet kreditbeløb på 250.000 kr. For en kassekredit vil det samlede kreditbeløb være identisk med det disponible beløb på oprettelsesdagen. Hvis kreditrammen således er 52.000 kr., og stiftelsesomkostningerne er 2.000 kr., er det disponible beløb efter træk af stiftelsesomkostninger 50.000 kr. på oprettelsesdagen.

ÅOP-beregningen på en kassekredit, skal altid ske ud fra forudsætningerne for stående lån, uanset om der er aftalt afdrag på kassekredit. Ved beregningen af ÅOP for kassekreditter, der ligger bag et kreditkort, skal standardforudsætningerne for en kassekredit jf. bilag 1, altid anvendes. En kassekredit hvortil, der er knyttet til et betalingskort, og hvor den forudgående månedstræk afvikles hver måned, betegnes som et stående lån. For kassekreditter, hvortil der er knyttet et betalingskort, uden en fast løbetid skal ÅOP beregningen tage udgangspunkt i de 5 år, som er anført i bilag 1.

For boliglån forudsættes udstedt et nyt ejerpantebrev dækkende det fulde beløb, som forbrugeren hæfter for.

Finanstilsynet, den [DD.MM.ÅÅÅÅ]

Annette Bjaaland Andersen

/ Sussie Baltzersen